

S U M A R

15 ANI DE LA ELIBERAREA ROMÂNIEI DE SUB JUGUL FASCIST

	<u>Pag.</u>
GHEORGHE GHEORGHIU-DEJ, A XV-a aniversare a eliberării României de sub jugul fascist	5
★	
P. CONSTANTINESCU-IAȘI, Eliberarea României de sub jugul fascist și însemnătatea ei istorică	21
A. OȚETEA, Dezvoltarea științei istorice românești după 23 August 1944	35
M. MĂNESCU și I. IȚICOVICI, Dezvoltarea economică a României în cei 15 ani de la eliberare	49
★	
V. LIVEANU, Din lupta P.C.R. pentru unitatea clasei muncitoare	71
G.H. MATEI și B. BĂLTEANU, Din lupta P.C.R. pentru pregătirea și înfăptuirea insurecției armate de la 23 August 1944	119
N. MUNTEANU, Acțiuni de masă conduse de Partidul Comunist Român în perioada pregătirii insurecției armate	145
N. BÎRDEANU, Din lupta maselor populare din Turnu Severin pentru răsturnarea dictaturii militaro-fasciste și victoria insurecției armate	173
★	
N. CIACHIR și L. LOGHIN, Aspecte ale frăției de arme româno-sovietice pe frontul antihitlerist	189
V. ATANASIU, Luptele Armatei I Române pe teritoriul Cehoslovaciei	205
ION LEONIDA, Un episod eroic din războiul antihitlerist. Lupta de la Păuliș	225
★	
T. UDREA, Rolul comitetelor țărănești în făurirea alianței dintre clasa muncitoare și țărănime, sub conducerea P.C.R.	237
T. NECȘA, Aspecte din lupta pentru instaurarea unor autorități locale democratice	281
I. CICALĂ și A. EGYED, Lupta oamenilor muncii sub conducerea P.C.R. pentru refacerea economică a regiunii Cluj și sprijinirea frontului antihitlerist (octombrie 1944 — mai 1945)	303
★	
GR. CHIRIȚĂ, Contribuții la cronologia primei etape a revoluției populare din România	325

VIAȚA ȘTIINȚIFICĂ

Sesiunea științifică consacrată celei de-a XV-a aniversări a eliberării României de sub jugul fascist (L. Șt. și Gr. C.)	361
Muzeul de istorie a Partidului Muncitoresc Român (L. Șlefănescu)	365
Expoziția „Pregătirea și înfăptuirea insurecției armate din August 1944” (I. Ardeleanu și L. Petrovi)	375

RECENZII

* * * O sinteză științifică a experienței construirii economiei socialiste în R.P.R. (M. Horovitz)	385
* * * Teatrul în România după 23 August 1944 (Al. Porțeanu)	392
* * * Artele plastice în România după 23 August 1944 (Al. P.)	396
N. Glachir — L. Loghin, <i>Prăția de arme româno-sovietică</i> , Ed. M. F. A., Buc., 1959, 163 p. (I. Apostol)	402

REVISTA REVISTELOR. Numere închinare aniversării a 15 ani de la eliberarea României de sub jugul fascist

Lupta de clasă, nr. 8/1959 (A. Stan)	407
Analele Institutului de istorie a partidului de pe lângă C. C. al P.M.R., nr. 4/1959 (I. A.)	411
Cercetări filozofice, nr. 4/1959 (I. E.)	415
Probleme economice, nr. 8/1959 (M. Stănescu)	420
Studii și cercetări juridice, nr. 1/1959 (L. P. M.)	424
15 ani de la eliberarea României de sub jugul fascist în presa și publicațiile din țara noastră (Al. P.)	428

INSEMNAȚII BIBLIOGRAFICE

LOGHIN L., Acțiunile de luptă ale armatei române între Nitra și Vah, Ed. militară a M.F.A., Buc. (C. Ș.); GH. TUȚUI și E. CIMPONERIU, Aspecte ale activității formațiilor de luptă patriotice din Banat (23 August 1944—6 Martie 1945), în „Analele Institutului de istorie a partidului de pe lângă C.C. al P.M.R.”, nr. 2, martie-aprilie 1958, Ed. Știința, Buc. (L. Șt.); M. LUNGEANU și S. CUTIȘTEANU, Unele aspecte ale luptei P.C.R. pentru izolarea partidelor reacționare de masele largi ale țărănimii în procesul ocupării pământurilor moșierești (23 August 1944—6 Martie 1945), în „Analele Institutului de istorie a partidului de pe lângă C.C. al P.M.R.”, nr. 3, 1956 (I. A.); M. I. SEMIRIEAGA, Victoria insurecției populare armate din 23 August 1944 în România (I. O.); * * * Documente privitoare la lupta maselor muncitoare sub conducerea P.C.R., împotriva războiului antisovietic și a ocupației hitleriste și pentru pregătirea condițiilor care au dus la înfăptuirea actului revoluționar de la 23 August 1944, în „Revista arhivelor”, organ al Direcției Generale a Arhivelor Statului din R.P.R., an. II, nr. 1, Buc., 1959 (L. Șt.); A. I. EREMENKO, Împotriva falsificării istoriei celui de-al doilea război mondial, Ed. politică, 1959 (Ch. R.); Figuri de erol uteciști voluntari din războiul anti-hitlerist (23 August—9 Mai 1945), în „Analele Institutului de istorie a partidului de pe lângă C. C. al P.M.R.”, nr. 4 (iulie—august), 1957 (I. A.)	451
--	-----

S U M A R

500 DE ANI DE LA PRIMA MENȚIUNE DOCUMENTARĂ DESPRE ORAȘUL BUCUREȘTI

	Pag.
H. CHIRCĂ, Comentariu istorico-filologic asupra hrisovului din 20 septembrie 1459	5
P. P. PANAITESCU, Ștefan cel Mare și orașul București	9
R. MANOLESCU, Aspecte din istoria negoțului bucureștean în secolul al XVI-lea	25
ȘT. OLTEANU, Meșteșugurile din București în secolele XVI și XVII	71
I. IONAȘCU, Planul cartografic inedit al orașului București din anul 1770	113
D. BERINDEI, Dezvoltarea urbanistică și edilitară a orașului București în perioada regulamentară și în anii Unirii (1831—1862)	133
V. LIVEANU, Mișcarea muncitorească din București în anii 1917—1921	159
M. RUSENESCU, Lupta maselor populare din București conduse de P.C.R. pentru instaurarea puterii populare (23 August 1944—6 Martie 1945)	187
M. IOSA și P. DAICHE, Dezvoltarea industriei din București după naționalizarea principalelor mijloace de producție	211

VIAȚA ȘTIINȚIFICĂ

Un român în Gruzia acum 250 de ani (P. Constantinescu-Iași); Călătorie de studii în R. P. Polonă (Șt. Ștefănescu); Muzeul de Istorie a orașului București (N. Stoițescu și Tr. Udrea); Ședința festivă de comunicări științifice închinată sărbătoririi orașului București (I. și P. Panait); Cronică	231
---	-----

RECENZII

Walter Markow și Albert Soboul, <i>Die Sansculotten von Paris Dokumente zur Geschichte der Volksbewegung, 1793—1794</i> , Akademie Verlag, Berlin, 1957 (Radu Popa)	249
„Априлско въстание 1876 г. Сборник от документи (Răscoala din aprilie 1876. Culegere de documente), Sofia, 1954—1956, vol. I—III (A. Constantinescu).	254
Fr. Mager, <i>Geschichte des Bauernlums und der Bodenkultur im Lande Mecklenburg</i> , Akademie Verlag — Berlin, 1955 (H. H. Stahl)	258

REVISTA REVISTELOR

The English Historical Review, Londra, 1957, 1958 (S. Columbeanu); Kwartalnik Historyczny, LXV (1958), nr. 1—4 (I. Corjusz)	265
---	-----

INSEMNĂRI BIBLIOGRAFICE

Pag.

- Istoria Românelor.** — N. N. CONSTANTINESCU, Aspecte ale dezvoltării capitalismului premonopolist în România, Ed. de stat pentru literatură politică, București, 1957 (M. I.); . . . Monografia raionului Corabia cu specială privire la trecutul de luptă al poporului pentru libertate și progres, Craiova, 1958. Statul Popular al raionului Corabia, Secția de învățămînt și cultură (C. Ș.). **Istoria U.R.S.S.** — P. T. IACOVLEVA, Первый русско-китайский договор 1689 года, Editura Academiei de Științe a U.R.S.S., Moscova, 1958, Institutul de istorie (C. Ș.); B. B. KAFENGAUS, Очерки внутреннего рынка России первой половины XVIII века (По материалам внутренних таможен), Ed. Academiei de Științe a U.R.S.S., Moscova, 1958, Institutul de istorie (C. Ș.). **Istoria Universală.** — Deutsches Archiv für Erforschung des Mittelalters, namens der Monumenta Germaniae Historica XII—XV (1956—1959) (Fl. C.); RUDOLF URBÁNEK, Despre alegerea lui Gheorghe de Poděbrad ca rege al Cehiei la 2 martie 1458, Editura Academiei Cehoslovace de știință, Praga, 1958 (Tr. I.-N.); . . . Pomorze Średniowieczne (Regiunea Pomorze în Evul Mediu), lucrare colectivă sub redacția prof. Gerard Labuda, Varșovia, 1958 (P. P. P.); MÁLYUSZ ELEMÉR, A konstanzi zsinat es a magyar főkegyűri jog (Sinodul de la Constanța și dreptul de patronaj suprem în Ungaria), Budapesta, Akadémiai Kiadó, 1958 (I. T.); E. M. G. PROTOSALTIS, Ἡ πομνήματα συναφῆ Ἱγνατίου μητροπολίτου Οὐγγροβλαχίας καὶ Ἰω. Καποδιστρίου θεοὶ τῆς τύχης τῆς Ἑλλάδος (1821) (Raportare înrudite ale mitropolitului Ungro lahelei, Ignatie și Ioan Capodistria despre soarta Greciei (1821), în revista Ἀθηνᾶ, vol. 60 (1956), p. 145—182 (N. C.); DOMENICO CACCAMO, Eugenio IV e la crociata di Varna, în Archivio, Roma, 1956, p. 34—87 (Al. D.); FOLKE LINDBERG, Scandinavia in great power politics, 1905—1908, Stockholm, 1958 (S. C.). **Byzantinologie.** — FRITZ PRINGSHEIM, Zum Plan einer neuen Ausgabe der Basiliken. Begründung ihrer Notwendigkeit und Gesichtspunkte für ihre Herstellung, Berlin, 1956 (Gh. C.); X. Milletlerarasi Bizans tetkikleri kongresi tebligleri (Actele Congresului al X-lea internațional de studii bizantine), Istanbul, 1957 (E. F.); GERTRUD BÖHLING, Untersuchungen zum rhetorischen Sprachgebrauch der Byzantiner mit besonderer Berücksichtigung der Schriften des Michael Psellos. Mit einem Geleitwort von Franz Dölger, Berlin, 1956 (Gh. C.). **Bibliotecă, Muzeografie, Arhivistie.** — . . . Documente istorice. Mănăstirile Govora, Grulu, Hagl-Dina și Hotărani, Buc., 1958 (C. Ș.); Bazele muzeologiei sovietice, Buc., 1957, tradus din limba rusă (A. I.).

275

BARBU T. CÎMPINA

293

SUMAR

	Pag.
STUDII	
B. BĂLTEANU, Aspecte ale aservirii economice a României de către Germania hitle- ristă (1940—1944)	5
ȘT. ȘTEFĂNESCU, „Întemeierea” Moldovei în istoriografia românească	35
C. ȘERBAN, Breslele bucureștene în secolul XVIII	55
NOTE ȘI COMUNICĂRI	
IRENA SULKOWSKA (Varșovia), Noi documente privind relațiile româno-polone în perioada 1589—1622	91
I. HUZA, Din contribuția marinarilor români la zdrobirea fascismului german	101
D. CIUREA, O „descriere” a Moldovei și Țării Românești din anul 1699	111
P. CERNOVODEANU și N. VĂTĂMANU, Contribuții la vechea topografie a Bucu- reștilor: Ostrovul Dimboviței (sec. XVI—XVII)	115
PROBLEMELE TRATATULUI DE ISTORIA ROMÂNIEI	
Dezbateri asupra problemelor culturii medievale din țările române	133
VIAȚA ȘTIINȚIFICĂ	
Dezvoltarea științei istorice bulgare după victoria de la 9 Septembrie 1944 (prof. D. Kosev, membru corespondent al Academiei de Științe a R. P. Bulgaria); Conferința jubiliară a istoricilor din Republica Democrată Germană (Eugen Stănescu); Conferința de la Poznań consacrată originii statului kievean (I. Corjusz)	137
STUDII DOCUMENTARE	
Mișcarea revoluționară husită în istoriografia universală (I) (Tr. Ionescu-Nișcov)	153
RECENZII	
• • • Muzeul de istorie a orașului București. „Bucureștii de odinioară în lumina săpăturilor arheologice” (Sfatul Popular al Capitalei), sub redacția prof. I. Io- nașcu, Buc., Ed. șt., 1959, 239 p. (N. Stoicescu)	181
• • • Istoria universală (în zece volume), vol. I, Buc., Ed. șt., 1958, XXXII + 755 p. (A. Popescu)	183

- • • O nouă contribuție la studiul paleografiei și diplomatiei turco-osmane (J. Kabrda-Praga) 190
- • • Освобождението на България от тур ото иго 1875—1878 (Сборник статии) Sofia, 1958, 687 p., 98 planșe (C. Velichi) 197

REVISTA REVISTELOR

- Вопросы истории КПСС, nr. 1—6/1958 (I. Oprea); Zeitschrift für Geschichtswissenschaft, an. VI (1958), nr. 1—6, Berlin, Ritten & Loening, 1420 p. (L. P. Marcu) 201

INSEMNĂRI BIBLIOGRAFICE

- Istoria României.** — GH. OPRESCU, Bisericele - cetăți ale sașilor din Ardeal. Ed. Academiei R.P.R., 1957 (N. Gh.); N. DRĂGAN, Dezvoltarea industriei în Mediaș între anii 1918—1944. Mediaș, 1957, 127 p. (C. Ș.); **Istoria U.R.S.S.** — История гражданской войны в СССР, том III, Госполитиздат, Москва, 1957, 404 p. (R. D.); V. R. GHERASIMUIC, Начало социалистической революции в Деревне 1917—1918 гг. Государственное издательство политической литературы, Москва, 1958, 160 p. (N. N.). **Istoria universală.** — K. WOLSKI, Z dziejów bartnictwa we wsiach na prawie woloskim w starostwach przemyskim i sanockim (Din istoria albinăritului rural din satele întemelte pe baza dreptului românesc în starostile Przemysł și Sanok), în „Kwartalnik historii kultury materialnej”, VI (1958), nr. 3, p. 359—364 (I. C.); ȘT. ATANASOV, Нов подъем на въстаническите борби в България след поражението на турските войски под Видин в 1798 година (Un nou avânt al luptelor răsculaților din Bulgaria după înfrângerea armatelor turcești la Vidin în anul 1798), în: „Voenno istoriceski sbornik”, Sofia, XXIII, 1954, nr. 2, p. 3—46 (A. C.); LAIOS GHEORGHE, Ἀνέκδοτα ἐπιστολὲς καὶ ἐγγράφα τοῦ 1821 Ἱστορικὰ δοκουμενὰ ἀπὸ τὰ αὐστριακὰ ἀρχεῖα (Scrisori inedite și acte cu privire la 1821. Documente istorice din arhivele austriace), Atena, 1958, 276 p. + 13 foi nenum. + 1 pl. (N. C.); F. THIRIET, Régestes des délibérations du Sénat de Venise concernant la Roumanie, I (1329—1399). Paris, 1958, 247 p. (Al. D.); MARC BOULISEAU, Robespierre. Paris, Presses Universitaires de France, 1957, 128 p. (S. C.); HENRI GUILLEMIN, Cette curieuse guerre de 70. Thiers. Trochu. Bazaine. Paris, Galimard, 1956, 268 p. (S. C.); PIER BOITEAU, Contribution à l'histoire de la nation malgache. Editions Sociales, Paris, 1958, 431 p. (I. P.). **Byzantinologie.** — HANS-GEORG BECK, Vademecum des byzantinischen Aristokraten. Das sogenannte Strategikon des Kekaumenos. Graz-Wien-Köln, 1956, 164 p. (Gh. C.); JOHANNES KARAYNNOPULOS, Die Entstehung der byzantinischen Themenordnung. München, 1959, 105 p. + 3 hărți (Gh. C.). **Bibliografie, Arhivistică, Muzeografie.** — • • • Catalogul documentelor grecești din Arhivele Statului de la Orașul Stalin. vol. II, București, 1958, VIII + 429 p. + 8 pl. Direcția Generală a Arhivelor Statului (C. Ș.); • • • Zentralblatt der Bulgarischen Wissenschaftlichen Literatur. Geschichte und Archäologie, 1958. Sofia, 1959, 103 p. (Al. D.) 217

S U M A R

	Pag.
STUDII	
TOTOIU, Contribuții la problema stăpînirii turcești în Banat și Crișana	5
ZANE, Aspecte noi ale vieții lui N. Bălcescu în lumina unor documente inedite	37
H. CRONȚ, Dreptul bizantin în Țările Române. Îndreptarea Legii din 1652	57
NOTE ȘI COMUNICĂRI	
NEAMȚU, Date noi privitoare la Ioan Piuariu-Molnar	83
DEMÉNY, Textele celor două înțelegeri, încheiate în 1437 între răsculați și nobili, după documentele originale	91
GOLDENBERG, Moara de hirtie din Sibiu în secolul al XVI-lea	113
SE ROCHOW (Berlin), O îndreptare de text în cronica lui Theophanes	119
IANCOVICI, Cîteva date necunoscute despre Stoian Inge Voivoda	121
DAN, Din corespondența lui Ioan Bogdan cu savanții ruși	129
VIAȚA ȘTIINȚIFICĂ	
Minerul Internațional de Arheologie Slavă de la Moscova (<i>M. Petrescu-Dîmbovița</i>); Călătorie de studii în R. P. Ungară (<i>I. Totoiu și Tr. Lungu</i>); Conferința științifică de la Berlin despre Imperialismul german și al doilea război mondial (<i>V. Maciu</i>); Cronică	141
RECENZII	
Istoria Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, București, Ed. politică, 1959, 800 p. (<i>I. Apostol și L. Ștefănescu</i>)	161
Bazele filozofiei marxiste, București, Ed. politică, 1959, 788 p. (<i>I. Bercu</i>). . . .	173
Aus der Byzantinischen Arbeit der Deutschen Demokratischen Republik (Deutsche Akademie der Wissenschaften zu Berlin, Institut für Griechisch-Römische Altertumskunde). Herausgegeben von Johannes Irmscher — Vol. I și II — Akademie-Verlag, Berlin, 1957 (<i>Eugen Stănescu</i>)	183
F. MODRZEWSKI, Opera Omnia, vol. I—IV, Varșovia, Polska Akademia Nauk 1953—1958 (<i>P. P. Panaitescu</i>)	192

REVISTA REVISTELOR

Pag.

Revista arhivelor. Seria nouă, nr. 2/1958 și nr. 1—2/1959, București (L. Ștefănescu);
Istorički pregled, nr. 1—6/1958, Sofia (N. Ciachir)

197

ÎNSEMĂRI BIBLIOGRAFICE

Istoria României. — GH. TUTUI și AL. POPESCU, Zdrobiți de popor (Falimentul partidelor burghezo-moșierești), 1944—1947. București, Ed. politică, 1959, 116 p. (L. Ș.); *. Documente din Istoria Uniunii Tineretului Comunist din România. 1917—1944. București, Ed. tineretului, 1958, 494 p. (I. A.). **Istoria U.R.S.S.** — P. P. LIPLO, КПВ организатор и руководитель партизанского движения в Белоруссии в годы Великой Отечественной Войны, Минск, Ed. de stat a R.S.S.B., 1959, 260 p. (I. O.); P. K. ALEFIRENKO, Крестьянское движение и крестьянский вопрос в России в 30—50-х годах XVIII века, Москва, Ed. Acad. de Științe a U.R.S.S., 1958, 421 p. (A. C.); I. A. BAKLANOVA, Рабочие судостроители России в XIX веке, Москва-Leningrad, Edit. Acad. de Științe a U.R.S.S., 1959, 236 p. (I. O.). **Istoria Universală.** — ZIJA SHKODRA, Shqipëria në Kohën e Tanzimatit (Albania în timpul tanzimatului). Tirana, 1959, 70 p. (G. M.); THUONG SHIN, La révolution d'Août. Hanoi, 1958, 308 p. (S. C.); *. Rok 1905. Prameny k revolucnímu hnutí a ohlasu první ruské revoluce v českých zemích v letech 1905—1907 (Anul 1905. Izvoare privind mișcarea revoluționară și ecoul primei revoluții ruse în țările cehe, în anii 1905—1907). Praga, Ed. Acad. cehoslovace de științe, 1959, p. 677 (Tr. I.-N.); *. Comitato Internazionale di Scienze Storiche. Atti del X Congresso internazionale, Roma 4—11 settembre 1955, Roma (1957), 878 p. (A. I.); KAROL BUCZEC, Książeczka ludności służebna w Polsce wczesnofeudalnej (Populația aservită principelui în Polonia feudalismului timpuriu). Wrocław-Krakovia, Ed. Acad. polone de științe, 1958, 106 p. (A. C.); RUDOLF FORBERGER, Die Manufaktur in Sachsen vom Ende des 16. bis zum Anfang des 19. Jahrhunderts. Akademie-Verlag, Berlin, 1958, VI + 456 p. + 2 h (C. Ș.). **Byzantinologie.** — IHOR ŠEVČENKO, The zealot revolution and the supposed genoese colony in Thessalonica. профессор St. P. Kyriakidis, Thessalonica, 1953, p. 603—617 (E. F.); M. M. FREIDENBERG, Экскурсия в Византию XI—XII (Великолуцкий Государственный Институт, Ученые записки, т. 1958 года), p. 339—365 (E. F.). **Biblioteconomie, Arhivistică, Muzeografie.** — *. Bibliografia storica nazionale. Anno XIX — 1957, Bari, Gius. Laterza e Figli, 1959, XXVIII + 197 p. (P. S.); *. Bibliografie Československé historie za rok 1956 (Bibliografia istoriei Cehoslovaciei pe anul 1956), Praga, 1959, 222 p. (A. C.); M. VEKOVA-TELBIZOVA, K. TELBIZOV, Народната носия на банатските българи (Portul popular al bulgarilor din Banat). Sofia, Edit. Academiei bulgare de științe, 1958, 54 p. + XXXIII pl. 21/28 (A. R.); ERNST SCHUBERT, Der Naumburger Dreikönigsaltar. Akademie-Verlag, Berlin, 1957, 25 p. + 15 pl. (A. I.); LIU KUO-CHUN, Story of the chinese book. Peking, 1958, 88 p. + 4 pl. (Al. D.)

215

S U M A R

90 DE ANI DE LA NAȘTEREA LUI V. I. LENIN

	Pag.
A. OȚETEA, V. I. Lenin despre principiile de bază ale istoriografiei marxiste	5
EN STĂNESCU, Din indicațiile metodologice ale lui V. I. Lenin cu privire la cercetarea marxistă a istoriei	17
L. BĂNYAI, V. I. Lenin despre patrie și patriotism	33
V. LIVEANU, Unele probleme privind România în timpul primului război mondial în lumina lucrărilor lui V. I. Lenin	45
L. ȘTEFĂNESCU, Tezele lui V. I. Lenin în problema descompunerii feudalismului și a dezvoltării capitalismului în Rusia	77
A. IORDACHE și AL. PORȚEANU, Însemnătatea istorică a învățăturii lui V. I. Lenin despre imperialism	105

STUDII

C. C. BODEA, Figuri puțin cunoscute din revoluția de la 1848	131
AL. VIANU, Iluministul rus V. F. Malinovski în Țările Române	165

NOTE ȘI COMUNICĂRI

V. RAȚĂ, Crearea Cercului Muncitorilor din București	181
POMPILIU TEODOR, Despre „Istoria românilor cu întrebări și răspunsuri” a lui Samuil Micu Clain	197
L. BOICU, Știri noi despre industria de postav din Moldova la jumătatea veacului al XIX-lea	207
ION SABĂU, Din lupta țăranimii transilvănene împotriva sarcinilor militare în timpul războaielor duse de imperiul habsburgic împotriva revoluției franceze (1792—1797)	221

VIATA ȘTIINȚIFICĂ

Sesiunea Asociației Italia-România, Milano, 1960 (<i>Acad. C. Daicoviciu</i>); Bizantinologia în cei zece ani de existență a Republicii Democrate Germane (<i>Prof. dr. J. Irmscher</i> , Berlin); Casa memorială „Ilie Pintilie” — un nou monument istoric al Iașului (<i>Savel Davicu</i>); Din activitatea Comisiei istorice polono-cehoslovace (<i>I. C. și Tr. I.-N.</i>)	235
---	-----

STUDII DOCUMENTARE

Lucrări noi de istorie modernă și contemporană în R.D.G. (<i>V. A. Varga</i>)	249
---	-----

RECENZII

* * * Repertoriul monumentelor și obiectelor de artă din timpul lui Ștefan cel Mare, București, Ed. Acad. R.P.R., 1958, 512 p. cu 292 figuri în text (<i>Radu Popa</i>)	257
---	-----

	Pag.
Histoire des institutions françaises au Moyen Age. Publiée sous la direction de Ferdinand Lot et Robert Fawtier, Paris, Presse Universitaires de France, 1957, XII+438 p. (Tome I Institution seigneurales) (S. Porumburu)	261
LUIGI SALVATORELLI și GIOVANNI MIRA, Storia d'Italia nel periodo fascista, Torino, Giulio Einaudi, 1956, 1142 p. (S. Columbeanu)	266
PAN. I. ZEPOS, Μιχαήλ Φωτεινοπούλου Νομικὸν Πρόχειρον (Βουκουρεστίον 1765) Manualul de legi al lui Mihail Fotinopulos (București, 1765), Atena, 1959, XII+304 p.+8 planșe (Gheorghe Cronf)	272

REVISTA REVISTELOR

Вестник истории мировой культуры. Академия Наук СССР. Отделение исторических наук. Изд. Гос. научной. БСЭ, № 1 (13) 5 (17), 1959, 1037 p. (V. Asproiu)	277
Византийский Временник, XIII (1958), p. 371, XIV (1958), p. 384, XV (1959), p. 307, XVI (1959), p. 411 (E. Frances)	281

INSEMNĂRI BIBLIOGRAFICE

Istoria Românelor. — Dezvoltarea industriei socialiste în R.P.R., Ed. științifică, București, 1959, 600 p. (M. H.); A. G. VAIDA și N. BÎRDEANU, Pavilionul revoluționar la catarg. Ed. militară, M.F.A., București, 1959, 176 p. (I. A.); E. D. TAPPE, *Bentham in Walachia and Moldavia*. Londra, 1950, p. 66—76 (Extras din „The Slavonic and East European Review”, vol. XXIX, nr. 72, 1950 (S. C.)); E. D. TAPPE, *Charles II and the Prince of Moldavia* (Londra, 1950—1953), p. 406—424; 528—529 (Extras din „The Slavonic and East European Review”, vol. XXVIII, nr. 71, aprilie 1950; vol. XXXI, nr. 77, iunie 1953) (S. C.). **Istoria U.R.S.S.** — A. G. RAȘIN, *Формирование рабочего класса России. Историко-экономические очерки*, Ed. de lit. soc.-ec., Moscova, 1958, 623 p. (V. A.); *История города героя Севастополя 1917—1957*, Ed. Acad. de Științe a R.S.S.U., Kiev, 1958, 338 p. (V. A.). **Istoria Universală.** — KARL OBERMANN, *Zur Geschichte des Bundes der Kommunisten. 1849 bis 1852*, Dietz, Berlin, 1955, 136 p. (R. P.); EBERHARD WÄCHTLER, *Zur Geschichte des Kampfes des Bergarbeiterverbandes in Sachsen*. Schriften des Instituts für Geschichte, Berlin, 1959, 74 p. (R. P.); *Prameny k dějinám tricetileté války, Regesta fondu militare* (Izvoare în legătură cu istoria războiului de 30 de ani), Ed. Naše vojsko, vol. VII, 1643—1645, Praga, 1955; vol. VIII, 1646—1648, Praga, 1957 (Tr. I.-N.); *Das Öfter Stadtrecht. Eine deutschsprachige Rechtssammlung des 15. Jahrhunderts aus Ungarn*, Ed. de K. Mollay, in *Monumenta Historica Budapestinensia*, I, Budapesta, 1959, 237 (239) p. (S. G.); KAROL BAJER, *Przemysł włókienniczy na ziemiach polskich od początku XIX w. do 1939* (Industria textilă în Polonia de la începutul sec. XIX pînă la 1939), Lodz 1958, editată de Asociația științifică din Lodz, 303 p. (A. C.); B. T. RUBTOV, *Эволюция феодальной ренты в Чехии (XIV—начало XV в.)*. Moscova, 1958, Ed. Acad. de Științe a U.R.S.S., 195 p. (A. C.); I. S. DOSTIAN, *Борьба сербского народа против турецкого ига XV—начало XIX в.* Moscova, 1958, 193 p. + 1 h. Academia de Științe a U.R.S.S., Institutul de Slavistică (C. Ș.); GTIAS-AD DIN ALI, *Дневник похода Тимура в Индию*, Editura de literatură orientală, Moscova, 1958, 205 p. (C. Ș.). **Byzantinologie.** — A. P. KAJDAN și G. G. LITAVRIN, *Очерки истории Византии и южных славян*, Moscova, 1958, 326 p. (Gh. C.); J. KARAYANNOPOULOS, *Entstehung und Bedeutung des Nomos Georgikos*, in *Byzantinische Zeitschrift*, 51 (1958), p. 357—373 (E. F.). **Bibliografie, Muzeografie, Arhivistice.** — I. IONASCU, *Date statistice noi despre București în anii 1810—1811 culese din arhivele Moscovei*, in *Revista arhivelor*, nr. 1, 1959, p. 175—192 (C. Ș.); G. STREMPER, *Copii de manuscrise românești pînă la 1800*, vol. I, București, Ed. Acad. R.P.R., 1959, XLIII + 352 p. (D. S.); *Notizie introduttive e sussidi bibliografici*, Milano, Ed. Carlo Marzorati, 1958, 477 p. + 18 pl. (A. I.); *Библиография Турции (1917—1958)*. Издательство Восточной Литературы. Academia de Științe a Uniunii Sovietice. Institutul de Orientalistică, Moscova, 1959, 190 p. (P. S.); „Museum”, nr. 1—2/1959, Unesco (A. I.)

S U M A R

	Pag.
„ISTORIA ROMÂNIEI”, SARCINĂ PRINCIPALĂ A ISTORICILOR DIN PATRIA NOASTRĂ	
Realizări și probleme : Acad. C. Daicoviciu, acad. A. Oțetea, acad. P. Constantinescu-Iași	5
Discuții asupra machetei vol. I al „Istoriei României”	24
DIN LUPTA PARTIDULUI PENTRU ELIBERAREA CLASEI MUNCITOARE ȘI INDEPENDENȚĂ NAȚIONALĂ	
E. CIMPONERIU, Muncitorii reșițeni conduși de comuniști în lupta împotriva crimina- lului război antisovietic	35
GR. CHIRIȚĂ, Din luptele greviste conduse de Partid în anii 1922—1923	61
15 ANI DE LA VICTORIA ÎMPOTRIVA GERMANIEI HITLERISTE	
Gl. lt. S. V. ROGHINSKII (Moscova), Operațiile principale desfășurate de forțele armate sovietice în Marele Război pentru Apărarea Patriei	85
Col. I. CUPȘA și B. BĂLTEANU, Contribuția României la lupta pentru înfrângerea Ger- maniei hitleriste	123
C. URSACHE, Aviația română în lupta împotriva fascismului german	147
VIATA ȘTIINȚIFICĂ	
Sesiunea științifică a Academiei R.P.R. consacrată celei de-a 90-a aniversări a nașterii lui V. I. Lenin (V. Teodorescu și I. Trincă); Sesiunea științifică comună a Școlii Superioare de Partid „Șt. Gheorghiu” de pe lângă C.C. al P.M.R., a Insti- tutului de Istorie a Partidului de pe lângă C.C. al P.M.R., și Academiei militare generale, consacrată celei de-a 90-a aniversări a nașterii lui V. I. Lenin (E. Ionescu și L. Ștefănescu); Muzeul militar central (I. Apostol); Pregătirea celui de-al XI-lea Congres Internațional de Științe Istorice și participarea istoricilor din R.P.R. (P. Oprescu)	175
STUDII DOCUMENTARE	
Aspecte ale expansiunii imperiului otoman în veacurile XIV—XVI în lumina unor lucrări noi (Fl. Constantin)	197
RECENZII	
* * * Istoria universală, în zece volume, vol. II, Buc., Ed. științifică (A. Popescu).	209
Crestomație pentru studiul istoriei statului și dreptului R.P.R., vol. I (Descompunerea orânduirii comunei primitive și sclavagismul), de Vl. Hanga, Buc., E.S.P.L.E.J., 1955; vol. II (Feudalismul I), de St. Pascu și Vl. Hanga, Buc., Ed. șt., 1958 (L. P. Marcu)	231

- Acad. M. DIMITROV, Publicistica lui Liuben Karavelov pînă la apariția ziarului Svoboda (1860—1869). (Articole, corespondențe și scrisori), Sofia, 1957, ediția Acad. Bulgare (C. N. Velichi). 231

REVISTA REVISTELOR

- История СССР, Moscova, 1959, nr. 1—6 (M. T. și A.V.);
Kwartalnik historyczny, LXVI (1959), nr. 1—4 (I. Corfus) 237

INSEMNĂRI BIBLIOGRAFICE

- Istoria Romînel. — DIMITRIE CANTEMIR, Viața lui Const. Cantemir. București, E.S.P.L.A., 1960, I—XXVIII+168 p. (L. Șt.); TEODOR BĂLAN, Din istoricul Cîmpulungului Moldovenesc. București, Ed. științifică, 1960, 341+2 p. (Al. I. G.); V. N. VINOGRADOV, Внешнеполитическая ориентация правящих кругов Румынии накануне первой мировой войны în Новая и новейшая история, Moscova, nr. 1, 1960, p. 53—67 (N.C.). Istoria U.R.S.S. — I. A. POLIAKOV, Московские трудящиеся в обороне советской столицы в 1919 г., Moscova, Ed. Acad. de Științe a U.R.S.S., 1958, 212 p. (N. N.); L. A. NIKIFOROV, Внешняя политика России в последние годы Северной войны. Ништадский мир, Moscova, Ed. Acad. de Științe a U.R.S.S., 1959, 487 p. + 1 h. (C.Ș.). Istoria universală. — A. P. KOGEVNIKOVA, Рабочее и социалистическое движение во Франции в 1917—1920 гг., Moscova, Ed. pentru literatură social-economică, 1959, 286 p. (I.O.); I. VYTISKA, Přehled literatury k dějinám dělnického hnutí a KSČ v českých zemích za posledních deset let (1948—1958) (Trecerea în revistă a literaturii privitoare la istoria mișcării muncitorești și a P.C.C. în țările cehe în ultimii zece ani (1948—1958)), în Sborník Matice Moravské, 1959, p. 307—368 (M.D.); GERHARD BONDI, Deutschlands Aussenhandel, 1815—1870. Berlin, 1958, Akademie Verlag, 156 p. (R.P.); V. M. MAZUROV, Антипонская вооруженная борьба корейского народа 1931—1940 гг., Moscova, Ed. de literatură orientală, 1958, 102 p. (N.N.); CZESLAW WYCECH, Powstanie chłopów z roku 1846 (Răscoala țărănească din anul 1846), Warszawa, 1955 (E.L.); JAROSLAV POŠVAŘ, Brněnská mincovna za třicetileté války (Monetăria din Brno în timpul războiului de 30 de ani), în Časopis Matice Moravské, 1957, nr. 1—2, p. 57—72 (M. D.); D. ANGHELOV, Аграрите отношения в северна и средна Македония (Relații agrare în nordul și centrul Macedoniei în sec. al XIV-lea), Sofia, Ed. Acad. bulgare de științe, 1958, p. 256 (Tr. I.-N.); ZYGMUNT ŚWIECHOWSKI, JAN ZACHWATOWICZ, L'architecture cistercienne en Pologne et ses liens avec la France, în Biuletyn Historii Sztuki, Warszawa, 1958, XX, nr. 2, p. 139—173 (C.N.); EMANUEL ROSTWOROWSKI, O polską koronę. Polityka Francji w latach 1725—1733 (Politica Franței în anii 1725—1733 față de coroana Poloniei), Wrocław-Krakovia, Ed. Akademii Polone de științe, 1959, 363 p. (A.C.). Byzantinologie. — J. VERPEAUX, Nicéphore Chumnos, homme d'état et humaniste byzantin, Paris, 1959, p. 216 (E.F.); V. GRUMMEL, La Chronologie, Paris, Presses Universitaires de France, 1958, 487 p. (P.S.); ANDRÉ GRABAR, Émaux byzantins au trésor de Saint Marc à Venise, în Cahiers de la céramique et des arts du feu, nr. 12, 1958, p. 164—172 + 12 fig. (C.N.); RODOLPHE GUILLAND, Autour du livre des cérémonies, în Έλληνικα, Salonik, 1958—1959, p. 77—94 (Gh. C.). Bibliografie, Arhivistică, Muzeografie. — * * * Catalogul documentelor moldovenești din Arhiva Istorică centrală a Statului, vol. II, 1621—1652, București, 1959, 566 p. (I. C.); * * * Episcopia Buzău, București, Direcția generală a Arhivelor Statului. Indice cronologic, 1958, 444 p. (C.Ș.); MANIO STOIANOV, Българска възрожденска книжнина (Literatura renașterii bulgare), Sofia, 1957, vol. I, 664 p. + 12 pl. cu reproduceri (A.C.). * * * Geschichte der Universitätsbibliothek Jena 1549—1945, Ed. Hermann Böhlau, Nachfolger, 1958, 627 p. (A.I.).

S U M A R

	Pag.
Despre însemnătatea istorică a Congresului al III-lea al Partidului Muncitoresc Român	5
STUDII	
I. M. OPREA, Organizarea și activitatea formațiunilor patriotice de luptă	19
V. A. VARGA, Atitudinea guvernului român burghezo-moșieresc față de tratativele anglo-franco-sovietice din anul 1939	51
V. AL. GEORGESCU, Trăsăturile generale și izvoarele Codului Calimach. Contribuția lui Vasile Conta la studiul izvoarelor acestui cod	73
E. și D. LIMONA, Negustori bucureșteni la sfârșitul veacului al XVIII-lea; relațiile lor cu Brașovul și Sibiu	107
NOTE ȘI COMUNICĂRI	
AL. GONȚA, Campania lui Mihai Viteazul în Moldova	141
S. IANCOVICI, Fuga locuitorilor din ostroavele Dunării din cauza exploatării boierești (1833—1834)	159
L. PROTOPODESCU, Date noi în legătură cu biografia lui Ion Budai-Deleanu	183
S. COLUMBEANU, O statistică negustorească și fiscală de la 1824 în Țara Românească	193
CONTRIBUȚII DE ISTORIE LOCALĂ	
ALEXANDRA ANGHEL, Aspecte privind aplicarea Legii Rurale din 1864 în județul Dolj	201
A. ȚINTĂ, Răsunetul răscoalei conduse de Horia, Cloșca și Crișan în Banat	221
KOVÁCH GÉZA, Unele probleme privind dezvoltarea agriculturii în comitatul Arad după reglementarea urbană din 1771—1772	239
PROBLEMELE TRATATULUI „ISTORIA ROMÂNIEI”	
Discuții cu privire la răscoala din 1784	257
VIAȚA ȘTIINȚIFICĂ	
Din activitatea științifică a Societății de științe istorice și filologice din R.P.R. (Elvira Preda). Constituirea Comitetului Național al istoricilor din R.D. Germană (Al. Duju). Muzeul Unirii din Iași (V. Condurachi și Fl. Constantin)	261
STUDII DOCUMENTARE	
Miscarea revoluționară husită în istoriografia marxistă (II) (Tr. Ionescu-Nicșov)	269

Vol. 4

SCS # 66194

Master Neg. #

2006-87563

RECENZII

- V. VĂTĂȘIANU, Istoria artei feudale în Țările Române, vol. I. Artă în perioada de dezvoltare a feudalismului. Ed. Academiei R.P.R., București, 1959, 1017 p. + 910 fig. (C. Nicolescu) 299
- * * * Studii privind Unirea Principatelor, București, Ed. Academiei R.P.R., 1960, 542 p. (Gr. Popescu) 308
- GH. DIMITROV, Opere alese, București, Ed. politică, 1959, XV + 686 p. (Gr. Chiriță) 318
- Istoria Țării Românești de la octombrie 1688 până la martie 1717, ediție întocmită de Const. Grecescu, cu o prefață de Dan Simonescu, București, Ed. științifică, 1959, XLII + 147 p. (P. P. Panaitescu) 325

REVISTA REVISTELOR

- Československý časopis historický (Revista cehoslovacă de istorie), Praga, VII, 1959, 1-4, 808 p. (Tr. I.-N.) 333

ÎNSEMĂRI BIBLIOGRAFICE

- Istoria Românelor. — * * * Învățătorii și răscoala din 1907, Ed. de stat didactică și pedagogică, Buc., 1958, 205 p. (I. P.); * * * M. Kogălniceanu, Discursuri parlamentare din epoca Unirii, Ed. științifică, Buc., 1959, XVII + 422 p. (L. Șt.).
- Istoria U.R.S.S. — E. I. DRUJININA, Северное Причерноморье в 1775-1800 гг. Ed. Academiei de Științe a U.R.S.S., Moscova, 1959, 280 p. + 3 il. + 1 pl. (C. Ș.); V. P. TEPLIKII, Реформа 1861 року и аграрныя видоисини на Украини, Ed. Academiei de Științe a R.S.S.U., Kiev, 1959, 308 p. (I. P.).
- Istoria universală. — * * * „Archivalische Forschungen zur Geschichte der Deutschen Arbeiterbewegung”. Der Kampf der Deutschen Sozialdemokratie in der Zeit des Sozialistengesetzes 1878-1890, Berlin, Ed. Rütten-Löning, 1956, vol. 3/I și 3/II, LVIII + 1096 p. (R. P.); * * * Французский Ежегодник, Статьи и материалы по истории Франции 1948, Annuaire d'études françaises, 1958, Ed. Academiei de Științe a U.R.S.S., Moscova, 1959, 614 p. (C. Ș.); FRANT DOSTÁL, Valasi a protifeudalni boje na Valassku v letech 1620-1640 (Valahii și luptele antif feudale în Valassko în anii 1620-1640), în Časopis Matice Moravské, 1953, 72, nr. 1-2, p. 129-161 (M. D.); A. B. BELENKII, Разгром мексиканским народом иностранной интервенции 1861-1867, Ed. Academiei de Științe a U.R.S.S., Moscova, 1959, 155 p. (V. A.); Prof. dr. EMIL GHEORGHIIEV, Кирил и Методий, основоположници на славянската литература (Chiril și Metodiu, fondatorii literaturilor slave), Sofia, Ed. Academiei Bulgare de Științe, 1956, 290 p. (A. C.); * * * Γ. καὶ Μ. Σωτηρίου, Εικονες της μονης Συνα. (Icônes du mont Sinai). Tom. I, album, Athènes, 1956, 22 p. + 238 foto + VIII pl. color.; tom. II, 1958, 226 p. (C. N.); PHILIP K. HETTI, History of the Arabs from the earliest times to present. London, New York, 1958, 822 p. cu ilustr. (S. C.).
- Byzantinologie. — R. GUILLAND, Etudes byzantines, Paris, 1959, pp. 324 (E. Fr.); A. E. BAKALOPULOS, Die Frage der Glaubwürdigkeit der „Leichenrede auf L. Notaras” von Johannes Moschos (15. Jh.). Byzantinische Zeitschrift, 52, (1959), p. 13-21 (E. Fr.); PAUL LEMERLE, Traité d'études byzantines, II. Les papyrus par André Bataille, Paris, 1955, 100 p. + XIV planșe (Gh. C.); M. I. SIUZUMOV, Экономические воззрения Льва VI (Conceptiile economice ale lui Leon al VI-lea), în Vizantiiskii Vremennik, tom. XV, (1959) p. 33-49 (Gh. C.).
- Bibliografie-Arhivistică-Muzeografie. — ISTVÁN HAJNAL, L'enseignement de l'écriture aux Universités médiévales. Budapest, Edit. Acad. des Sciences, 1959, 301 p. + album (Al. D.); CORRADO MARCIANI, Il commercio librario alle fiere di Lancia nel 500, în „Rivista storica italiana”, Napoli, an. LXX 1958, nr. 3 (A. I.) 341